

MUUTTAVA YHTEISKUNTA HAASTAA KATSOMUSKASVATUSTA

KATI TERVO-NIEMELÄ
PÄÄTOIMITTAJA

Mukavaa, että olet Uskonto, katsomus ja kasvatusta -aikakauskirjan äärellä. Tervetuloa lukemaan sen artikkeleita. Aikakauskirjan tavoitteena on tukea ja edistää uskontojen ja katsomusten sekä kasvatuksen laaja-alaista ja monitieteellistä tutkimusta julkaisemalla aihepiiriin liittyviä tieteellisiä artikkeleita ja muita kirjoituksia.

Aikakauskirjan tämä numero koostuu artikkeleista, joiden ytimessä on kysymys katsomuskasvatuksen kyvystä uudistua ja vastata muuttuvan yhteiskunnan nostamiin haasteisiin. Yksi tällainen haaste liittyy alkuvuodesta 2020 Suomeen rantautuneeseen maailmanlaajuiseen COVID-19-pandemiaan. Sen mukanaan tuomat kokoontumisrajoitukset vaikuttivat monin tavoin myös katsomuskasvatukseen ja sen tekemisen tapoihin. Ihmiskontaktien välttämiseen liittyvät rajoitukset haastoivat tutuksi tulleet toimintatavat ja pakottivat kasvattajat miettimään uusia työn tekemisen tapoja.

Aikakauskirjan tieteellisistä artikkeleista kaksi tarkastelee pandemian tuomia muutoksia katsomuskasvatuksen kahdessa erilaisessa kontekstissa: ortodoksisessa uskonnonopetuksessa ja evankelis-luterilaisen kirkon rippikoulussa. KL, FM Risto Aikonen tutkii tieteellisessä artikkelissaan ortodoksisen uskonnon opettajien kokemuksia etäopetuksesta ja siihen liittyviä minäpystyvyykokemuksia. TM Heidi Toivasen ja Professori Martin Ubanin tieteellisen artikkelin ytimessä on rippikoulun hydridiopetus ja rippikouluopettajien opetuskäytänteitä koskevat käsitykset. Artikkelien perusteella etä- ja hydridiopetukseen liittyy haasteita ja vaikeuksia ja sen koettiin heikentävän joitain kasvatukselle asetettuja tavoitteita. Toteutus koettiin usein työlääksi ja raskaaksi. Kuitenkin ammattitaitoisten opettajien käsissä uudet opetusmenetelmät tarjoavat mahdollisuuksia, jotka voivat myös tukea katsomuskasvatuksen tavoitteiden toteutumista. Uskallus ja myönteiset kokemukset uusista opetuksen toteutusvaihtoehdoista tuki tulosten perusteella myös opettajien minä-

---

---

pystyvyyttä ja siten antaa mahdollisuuksia myös katsomuskasvattajien työmotivaation tukemiseen muutosten keskellä.

FT Kaisa Viinikan artikkeli puolestaan tarkastelee uskonnonopettajaopiskelijoiden käsityksiä uskonnonopettajan tulevaisuuden osaamisesta tieteellisessä artikkelissaan otsikolla ”Digi ja dialogi”. Otsikko tiivistää tutkimuksen ytimen. Niin uskonnonopettajilta kuin aikakauskirjan muiden artikkelien perusteella myös muissa katsomuskasvatuksen konteksteissa toimivilta kasvatuksen ammattilaisilta edellytetään muuttuvan yhteiskunnan keskellä tulevaisuudessa paitsi digitaitoja, vahvaa osaamista dialogisuudesta ja moninaisuuden huomioon ottamista. TM Saija Kronqvistin ylemmän pastoraalin tutkielmaan perustuvassa artikkelissa pureudutaan dialogiin seurakunnan kehittämisen välineenä.

Olet tervetullut myös tarjoamaan tutkimustasi tai tutkimukseen pohjautuvaa kirjoitusta julkaistavaksi. Uskonto, katsomus ja kasvatusta julkaisee tutkimusartikkelia, katsauksia ja kirja-arvosteluja, jotka liittyvät uskonnon, katsomuksen ja kasvatuksen tutkimukseen. Otamme lämpimästi vastaan ehdotuksia julkaistavista teksteistä. Kirjoitukset voivat liittyä kirkkojen ja uskonnollisten yhteisöjen sekä eri katsomusten kasvatusajatteluun ja toimintaan. Ne voivat tarkastella ilmiökenttää yksilöiden, kotien, koulun, uskonnollisten ja katsomuksellisten yhteisöjen ja/tai yhteiskunnan näkökulmasta. Kirjoitukset voivat käsitellä niin uskonnollisuutta kuin uskonnottomuutta. Tutkimusartikkelit julkaistaan vertaisarvioinnin perusteella. Ohjeet tekstien tarjoamiseen löydät tämän aikakauskirjan lopusta ja journal.fi/ukk.

Antoisia lukuhetkiä aikakauskirjan äärellä.